

11:52 am

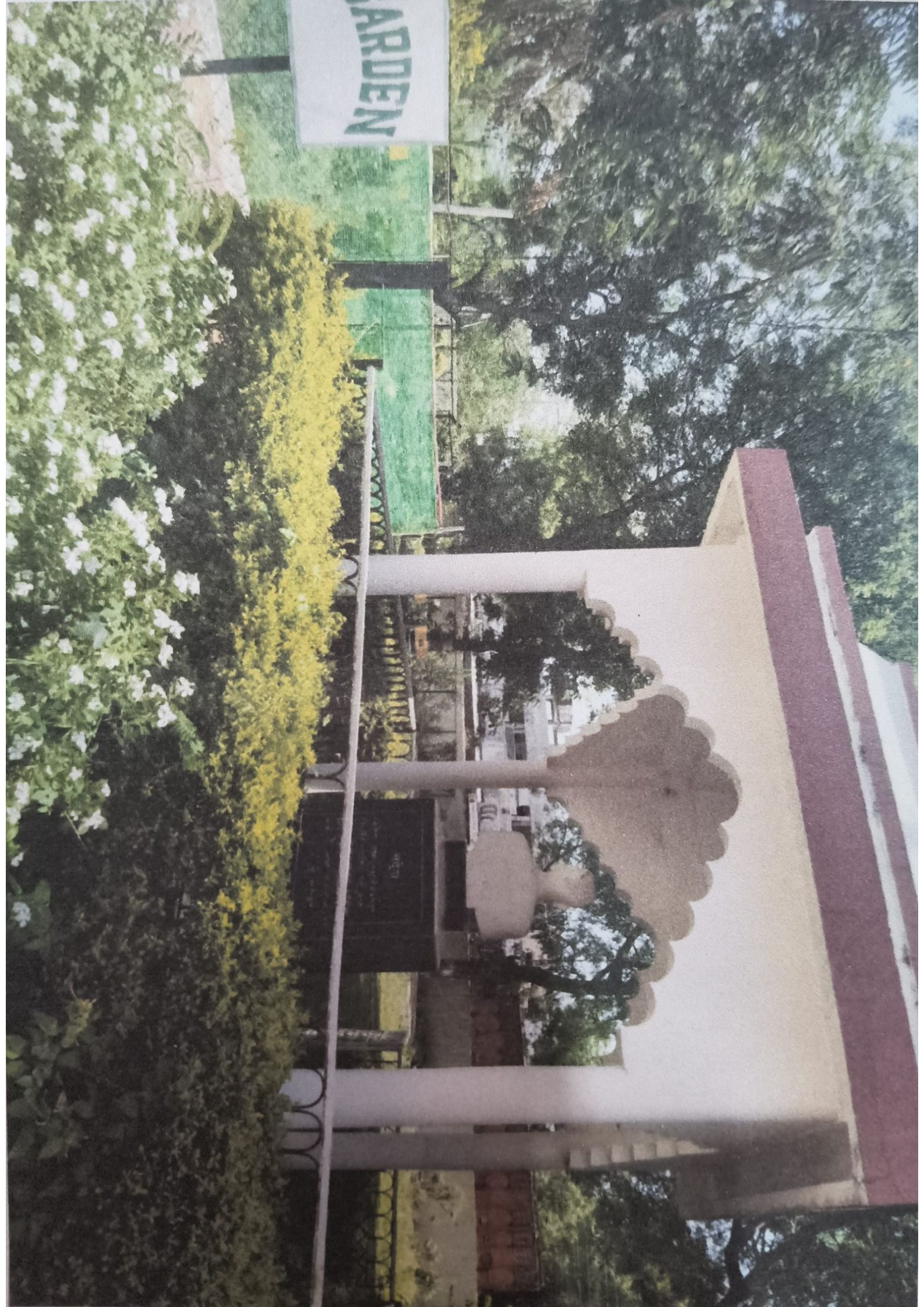

**WASTE
MANAGEMENT**

GARDEN

पर्यावरण संरक्षण उपक्रमांचा अहवाल

Criteria No.: 6.1.3.4

महाविद्यालयाचे नाव:

यशवंत महाविद्यालय, सेलू

1) प्रस्तावना

पर्यावरण संरक्षण ही आजच्या काळातील अत्यंत महत्त्वाची गरज बनली आहे. वाढते प्रदूषण, नैसर्गिक साधनसंपत्तीचा न्हास व हवामान बदल यामुळे पर्यावरणाचा समतोल बिघडत आहे. या पार्श्वभूमीवर यशवंत महाविद्यालय, सेलू येथे विविध पर्यावरणपूरक उपक्रम राबविण्यात आले.

2) उपक्रमांचे उद्दिष्ट

- पर्यावरणाबाबत जनजागृती करणे
- वृक्षलागवड व संवर्धन वाढविणे
- कचरा व्यवस्थापनाची सवय लावणे
- पाणी संवर्धनाबाबत जागरूकता निर्माण करणे

3) राबविण्यात आलेले उपक्रम

(अ) वृक्षारोपण कार्यक्रम

महाविद्यालयात दिनांक ५ जून २०२५ (जागतिक पर्यावरण दिन) व २६ जुलै २०२५ रोजी वृक्षारोपण कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. विविध प्रकारची रोपे लावण्यात आली. विद्यार्थ्यांनी व प्राध्यापकांनी उत्साहाने सहभाग घेतला.

(आ) कचरा व्यवस्थापन (Waste Management)

महाविद्यालयात ओला व सुका कचरा वेगळा करण्याची पद्धत राबविण्यात आली. सेंद्रिय कचऱ्यापासून खत निर्मिती (Composting) केली जात आहे, ज्यामुळे पर्यावरण स्वच्छ राहते.

(इ) बाग विकास (Garden Development)

महाविद्यालय परिसरात सुंदर बाग विकसित करण्यात आली आहे. विविध फुलझाडे व औषधी वनस्पती लावून परिसर हिरवागार करण्यात आला आहे.

(ई) परसबाग (Parasbag) उपक्रम

महाविद्यालयात परसबाग तयार करण्यात आली आहे. या उपक्रमातून विद्यार्थ्यांना भाजीपाला व औषधी वनस्पती लागवडीचे प्रत्यक्ष ज्ञान मिळत आहे.

(उ) पावसाचे पाणी साठवण (Rain Water Harvesting) ☑

महाविद्यालयात पावसाचे पाणी साठवण्यासाठी प्रकल्प तयार करण्यात आला आहे. या प्रकल्पाद्वारे पावसाचे पाणी साठवून भूजल पातळी वाढविण्याचा प्रयत्न केला जात आहे.

4) सहभाग

या उपक्रमांमध्ये विद्यार्थी, प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी सक्रिय सहभाग घेतला.

5) निष्कर्ष

महाविद्यालयात राबविण्यात आलेल्या उपक्रमांमुळे पर्यावरणाबाबत जागरूकता निर्माण झाली आहे व परिसर स्वच्छ व हिरवागार झाला आहे.

6) सूचना

- अधिक वृक्षलागवड व संगोपन करणे
- कचरा व्यवस्थापन अधिक प्रभावी करणे
- पाणी संवर्धन प्रकल्पाचा विस्तार करणे

7) उपसंहार

पर्यावरण संरक्षण ही प्रत्येकाची जबाबदारी आहे. यशवंत महाविद्यालय, सेलू यांनी राबविलेले उपक्रम समाजासाठी आदर्श ठरत आहेत.

(3)

अहवाल

विषय: विद्यार्थी शालेय सुरक्षा, पाणी, पर्यावरण संवर्धन व स्वच्छता विषयक लेखाजोखा मांडणी व व्यवस्थापन प्रक्रियेत सहभाग

शाळेमध्ये विद्यार्थ्यांना शालेय व्यवस्थापन प्रक्रियेत सक्रियपणे सहभागी करून घेण्यासाठी विविध पर्यावरणपूरक व उपयुक्त उपक्रम राबविण्यात येत आहेत. विशेषतः शालेय सुरक्षा, पाणी व्यवस्थापन, पर्यावरण संवर्धन व स्वच्छता या घटकांमध्ये विद्यार्थ्यांचा प्रत्यक्ष सहभाग घेतला जातो. यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये जबाबदारीची जाणीव निर्माण होऊन ते शाळेच्या विकासात सक्रिय योगदान देत आहेत.

पर्यावरण संवर्धनाच्या दृष्टीने शाळेमध्ये वृक्षारोपण उपक्रम राबविण्यात आला असून विद्यार्थ्यांनी मोठ्या उत्साहाने झाडे लावून त्यांची देखभाल करण्याची जबाबदारी स्वीकारली आहे. यामुळे परिसर हरित व पर्यावरणपूरक बनला आहे.

तसेच पाणी संवर्धनासाठी Rain Water Harvesting (पावसाचे पाणी साठवण) प्रणालीची माहिती विद्यार्थ्यांना देऊन त्यामध्ये त्यांचा सहभाग घेतला गेला आहे. पावसाचे पाणी साठवणे व त्याचा पुनर्वापर करण्याबाबत विद्यार्थ्यांमध्ये जागरूकता निर्माण झाली आहे.

कचरा व्यवस्थापन या उपक्रमांतर्गत विद्यार्थ्यांना ओला व सुका कचरा वेगळा करण्याचे प्रशिक्षण देण्यात आले आहे. कचऱ्याचे योग्य नियोजन, पुनर्वापर (recycling) व स्वच्छता राखण्याबाबत विद्यार्थ्यांनी सक्रिय सहभाग घेतला आहे.

शाळेमध्ये परसबाग (Kitchen Garden) तयार करण्यात आली असून विद्यार्थ्यांनी भाजीपाला लागवड, पाणी देणे व देखभाल या कामांमध्ये सहभाग घेतला आहे. यामुळे त्यांना स्वावलंबन व नैसर्गिक साधनसंपत्तीचे महत्त्व समजले आहे.

तसेच बाग विकास (Garden Development) उपक्रमांतर्गत शाळेचा परिसर सुशोभित करण्यासाठी विविध फुलझाडे व शोभेची झाडे लावण्यात आली आहेत. या बागेची निगा राखण्यात विद्यार्थ्यांचा सक्रिय सहभाग दिसून येतो.

वरील सर्व उपक्रमांचे पुरावे म्हणून वृक्षारोपण, रेन वॉटर हार्वेस्टिंग, कचरा व्यवस्थापन, परसबाग व बाग विकास यांचे छायाचित्रे, संबंधित अहवाल तसेच वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध झालेल्या बातम्यांचे छायाचित्र सादर करण्यात आलेले आहेत. यावरून विद्यार्थ्यांचा सक्रिय सहभाग व शाळेची पर्यावरणपूरक दृष्टी स्पष्ट होते.